

**UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA LOYIHAVIY FAOLIYATNI TASHKIL
ETISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH
METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH**

Ismatov Dilmurod

Buxoro davlat pedagogika instituti mustaqil izlanuvchisi

e-mail: dilmurod7271@gmail.com

***Annotatsiya:** Maqolada umumta'lim maktablarida loyihaviy faoliyatni tashkil etish jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish metodlarini takomillashtirishning nazariy va amaliy jihatlari yoritilgan. Shuningdek, o'quvchilarda mustaqil izlanish, muloqot va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda raqamli vositalarning o'rni ochib berilgan. Loyihaviy yondashuv orqali ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyatlari ko'rib chiqilgan.*

***Kalit so'zlar:** loyihaviy faoliyat, axborot texnologiyalari, raqamli ta'lim, metodika, umumta'lim maktabi.*

***Аннотация:** В статье освещены теоретические и практические аспекты совершенствования методов использования информационных технологий в процессе организации проектной деятельности в общеобразовательных школах. Также раскрыта роль цифровых инструментов в формировании у учащихся навыков самостоятельного поиска, коммуникации и творческого мышления. Рассматриваются возможности повышения эффективности образования посредством проектного подхода.*

***Ключевые слова:** проектная деятельность, информационные технологии, цифровое образование, методика, общеобразовательная школа.*

***Ключевые слова:** информационные технологии, ценности, учащиеся средней школы.*

***Annotation:** The article highlights the theoretical and practical aspects of improving methods for using information technologies in organizing project-based activities in general education schools. It also explores the role of digital tools in developing students' skills in independent research, communication, and creative thinking. Opportunities for enhancing the effectiveness of education through a project-based approach are examined.*

***Keywords:** project-based activity, information technologies, digital education, methodology, general education school.*

Kirish

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya davrida ta'lim tizimining zamon bilan hamqadam bo'lishi muhim vazifalardan biridir. O'quvchilarda mustaqil izlanish va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda loyihaviy faoliyat samarali usullardan biri hisoblanadi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

Ayniqsa, ushbu faoliyatni axborot texnologiyalari yordamida tashkil etish esa nafaqat o'quv jarayonini interaktiv qiladi, balki o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini ham oshiradi.

Loyihaviy faoliyat bu o'quvchilarning real hayotga yaqin masalalarni hal qilishga yo'naltirilgan, tadqiqotga asoslangan, yakunida amaliy mahsulot yoki yechimga ega bo'lgan faoliyat shaklidir. U o'quvchilarda quyidagi kompetensiyalarni rivojlantiradi: tanqidiy fikrlash; axborotni izlash va tahlil qilish; jamoada ishlash; natijaga yo'naltirilganlik; zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.

Loyihaviy faoliyat va uning ahamiyati

Loyihaviy faoliyat — bu o'quvchining real muammoni mustaqil yoki jamoa bo'lib hal etishga qaratilgan ijodiy faoliyatidir. Bu jarayonda o'quvchi:

- mavzuni tanlaydi;
- ma'lumotlarni izlaydi;
- tahlil qiladi;
- yechim ishlab chiqadi;
- natijani taqdim etadi.

Shunday yondashuv o'quvchilarda ijodiy fikrlash, tanqidiy yondashuv, muammoni tahlil qilish, axborot bilan ishlash, jamoaviy muloqot kabi ko'nikmalarni shakllantiradi.

Loyihaviy faoliyat bosqichlari:

1. Muammoni tanlash va loyihaning maqsadini belgilash
2. Rejalashtirish va vazifalarni taqsimlash
3. Ma'lumot to'plash va tahlil qilish
4. Loyiha mahsulotini tayyorlash
5. Taqdimot va muhokama
6. Baholash va xulosa chiqarish

Amaliy misollar:

Masalan, ona tili fanidan “O'zbek tilida maqollar va ularning ma'nosi” mavzusida mini-tadqiqot loyihasi, biologiyadan “Mahallamizdagi ekologik muammolar” mavzusida ijtimoiy loyiha, texnologiyadan “Qayta ishlanadigan chiqindilardan foydali mahsulot yaratish” kabi loyihalar tayyorlash mumkin.

Axborot texnologiyalarining loyihaviy faoliyatdagi o'rni

Axborot texnologiyalari (kompyuter, internet, ta'limiy ilovalar, ofis dasturlari) loyihani barcha bosqichlarida o'quvchiga yordam beradi. Jumladan:

- Izlanish bosqichi: o'quvchilar internet orqali ma'lumot yig'adi, maqolalarni tahlil qiladi.
- Tuzilish bosqichi: Word, Excel, PowerPoint orqali loyiha tuziladi.
- Taqdimot bosqichi: Prezi, Canva kabi vositalarda taqdimot tayyorlanadi.
- Hamkorlik: Google Docs, Padlet orqali guruhda ishlash mumkin.

Amaliy qo'llanma: loyiha bosqichlari

1. Muammoni aniqlash – ijtimoiy, ekologik yoki fan doirasidagi dolzarb masala tanlanadi.

2. Ma'lumot to'plash – internet, kutubxona, so'rovnoma orqali.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

3. Yechim ishlab chiqish – grafika, model, taqdimot, video va h.k.
4. Taqdim qilish – sinfda yoki onlayn formatda.
5. Tahlil va baholash – o'qituvchi va guruh tomonidan fikr-mulohaza beriladi.

Takomillashtirish yo'llari

Axborot texnologiyalaridan yanada samarali foydalanish uchun:

- o'qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirish;
- o'quvchilarni raqamli vositalar bilan ishlashga o'rgatish;
- internet resurslaridan tanlab va maqsadli foydalanishni yo'lga qo'yish;
- o'quv rejaga zamonaviy loyihaviy dasturlarni integratsiya qilish

Muhokama va xulosa

Loyihaviy faoliyatning o'quv jarayoniga integratsiyalashuvi zamonaviy ta'limning eng muhim tamoyillaridan biridir. U nafaqat o'quvchilarning bilimini chuqurlashtiradi, balki ularni hayotiy vazifalarni hal eta oladigan ijodkor va faolligi yuqori shaxs sifatida shakllantiradi. Maktablarda loyihaviy faoliyatni joriy etish uchun tizimli metodik yondashuv, o'qituvchilarning malakasini oshirish va innovatsion vositalardan foydalanish zarur.

Foydalangan adabiyotlar

1. Hasanboyeva G'. "Loyihaviy ta'lim texnologiyalari". Toshkent, 2020.
2. Karimov U., Xolbo'tayev A. "Zamonaviy pedagogik texnologiyalar". – Toshkent, 2021.
3. Xalq ta'limi vazirligi. "Ta'limda innovatsion yondashuvlar" (metodik qo'llanma). – 2022.
4. www.edu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi rasmiy sayti.
5. www.ziyonet.uz – ta'lim portali.